

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี
DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER CHANTHABURI
PROVINCIAL OFFICE OF LEARNING ENCOURAGEMENT

ดลฤทัย แซ่ลี

Donluthai Saclee

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: donlutainfe@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูศูนย์การเรียนรู้ในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี จำนวน 109 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 86 คน วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล , ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study digital leadership of school administrators under Chanthaburi Provincial Office of Learning Encouragement; and (2) to compare digital leadership of school administrators under Chanthaburi Provincial Office of Learning Encouragement, according to teacher's evaluation, classified by age, education level and teaching experience.

This research was survey research. The population was 109 teachers in Chanthaburi Provincial Learning Center under Chanthaburi Provincial Office of Learning Encouragement. The sample was 86 teachers, obtained by stratified random sampling method. There were four steps of the research procedure: (1) review of related literature; (2) constructing research instrument; (3) collecting the data; and (4) analyzing the data. The instrument used for collecting data was a 5-point rating scale

questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

The results were found that: (1) digital leadership of school administrators under Chanthaburi Provincial Office of Learning Encouragement, overall and aspect were at high level; and (2) comparison digital leadership of school administrators under Chanthaburi Provincial Office of Learning Encouragement was classified by age and educational level were not different, when classified by teaching experience was different at .05 statistical significance.

Keywords: Digital leadership, School Administrators, Chanthaburi Provincial Office of Learning Encouragement

บทนำ

กระแสของโลกาภิวัตน์ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการพัฒนาในทุกด้านอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และการศึกษาทุกองค์กรได้หันมาให้ความสนใจกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารและการจัดการในองค์กรมากขึ้น โดยเฉพาะนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้มากที่สุดในปัจจุบัน ทำให้ทุกวันนี้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลทุกกลุ่ม และทุกสาขาอาชีพอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดสังคมในรูปแบบสังคมดิจิทัลมากขึ้น การขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69(2) ได้ระบุไว้เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยว่า “สู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่มีพลวัต บนฐานของสังคมที่รู้คิด รู้เท่าทัน และกำลังคนที่สามารถปรับตัวและสร้างโอกาสจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล” จากวิสัยทัศน์ดังกล่าว นั้นประเทศไทยจึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาากำลังคนสู่ยุคดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนดิจิทัล ทักษะดิจิทัลเบื้องต้น โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการคิดเชิงตรรกะ (Computational Thinking) การเขียนโปรแกรม (Coding) และการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ดิจิทัล การพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ทักษะดิจิทัล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยกำหนดให้มีการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะทุกด้านด้วยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559: 43) ทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการส่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ และองค์ความรู้ต่างๆ อย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่จำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว และเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างแท้จริง แสดงให้เห็นว่าดิจิทัลคือปัจจัยสำคัญที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในปัจจุบันอย่างชัดเจน สังคมดิจิทัลที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต และวัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นอยู่ของผู้นับทั่วโลกทุกประเทศหันมาใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง ทำให้ทุกสังคมทั่วโลกเป็นสังคมที่มีแนวทางการพัฒนาที่มุ่งไปสู่สังคมเศรษฐกิจเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ที่จะต้องอาศัยกระบวนการทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สุกัญญา แซ่มซ้อย(2561: 216)

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ากระบวนการด้านการศึกษาคือกระบวนการที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทุกประเทศในโลก โดยมีสถานศึกษาเป็นสถานที่สำคัญในการนำผู้คนเข้าสู่การพัฒนา ซึ่งใน

ปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งที่มีหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่างหันมาให้ความสนใจกับการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมือหรือสื่อในการจัดกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเรียกว่าผู้เรียน การที่จะสามารถใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นทางสถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้มีความรู้ และทักษะในการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ โดยในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างมากต่อกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง ดังนั้นจึงได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาเป็นอย่างมากทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นเทคโนโลยีดิจิทัลกลายมาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาในยุคปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2561) ที่กล่าวว่าการศึกษาในปัจจุบันเป็นการศึกษาที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะโลกได้ก้าวเข้าสู่โลกดิจิทัลอย่างเต็มตัวนั่นเอง ความเจริญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการทุกด้าน การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ความเคลื่อนไหวในการปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้พร้อมที่จะรับเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม และสามารถดำรงชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างมีความสุข เทคโนโลยีเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการบริหารจัดการทางการศึกษาในยุคปัจจุบันอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนในการบริหารจัดการที่ดีซึ่งจะทำให้การบริหารงานตามภารกิจของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างเป็นระบบ มีความสะดวก รวดเร็ว และมีความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา และปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในยุคการปฏิรูปการศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การบริหารจัดการด้านการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อการบริหารจัดการการศึกษาในรูปแบบใหม่ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในลักษณะผู้นำแห่งยุคดิจิทัล เข้ามาบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2560: 27) ได้กำหนดว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาระบบงานราชการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ประกอบไปด้วยปัจจัย 3 ประการ คือ 1) การสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม (Collaboration) เป็นการยกระดับการทำงานจากการประสานงานกัน หรือทำงานด้วยกันไปสู่ การร่วมมือกัน เป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบประชาธิปไตย 2) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) เป็นการคิดค้น และหาวิธีการ หรือศึกษาเรื่องใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดผลกระทบใหญ่ต่อการตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และ 3) การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitization) เป็นการผสมผสานการจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลผ่านระบบคลาวด์ (Cloud) อุปกรณ์สมาร์ทโฟน และเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานร่วมกัน โดยมุ่งหมายในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้ารับบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และประชาชนได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์ และทุกช่องทางอย่างปลอดภัย และประหยัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2562)

การที่จะนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ดีเพียงใด บุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองเป็นผู้บริหารในยุคดิจิทัล และใช้ภาวะผู้นำแห่งยุคดิจิทัลในการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะนอังก์การและรับผิดชอบต่อการกิจต่างๆที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมาย สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องการผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ และสภาวะของการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการจนเกิดการพัฒนาไปสู่องค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ดังนั้นองค์กร และผู้นำองค์กรจึงไม่เพียงแต่จะต้องมีทักษะ และความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่ผู้นำองค์กรในปัจจุบันจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลกว่าบุคคลอื่น ประกอบกับทักษะทางด้านสังคม

ที่สามารถประสานงานกับบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ และพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การด้านการจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะที่สอดคล้องกับการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของโลกในอนาคต (เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563: 2) สอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2562) กล่าวว่าผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ และบูรณาการในการบริหารจัดการองค์การ มีการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัย และเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของสมาชิกในองค์การ พร้อมทั้งส่งเสริม อำนาจความสะอาด ผลักดัน และสร้างแรงบันดาลใจให้สมาชิกในองค์การได้ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทายที่ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพ และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการยกระดับและแนวทางการพัฒนา พฤติกรรมในการบริหารจัดการในองค์กรของผู้บริหารการศึกษามีหลายลักษณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ ประสบการณ์ และอุปนิสัยส่วนตัว และวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานชีวิตที่ติดตัวมาของผู้บริหารแต่ละคน และพฤติกรรมการบริหารจัดการของผู้บริหารคือสิ่งที่กระทบต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยตรง พฤติกรรม หรือการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการบริหารงานในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้อิทธิพลในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานที่มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดไว้ ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนไปความเป็นผู้นำ และรูปแบบกระบวนการต้องเปลี่ยนไปด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีต้องสามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ มีการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในระหว่างผู้ร่วมงาน และผู้ตามให้มองงานของพวกเขาในแง่บวกใหม่ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องภารกิจ และวิสัยทัศน์ของทีม และองค์การ มีการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงาน และผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้นชักนำให้ผู้ร่วมงาน และผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาเองไปสู่สิ่งที่จะทำให้กลุ่มได้ประโยชน์ โดยผู้นำที่มีลักษณะที่กล่าวมาคือคุณสมบัติของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะชักนำผู้อื่นให้ทำมากกว่าที่พวกเขาตั้งใจตั้งแต่ต้น และบ่อยครั้งมากกว่าที่พวกเขาคิดว่ามันจะเป็นไปได้ ผู้นำจะมีความท้าทายความคาดหวัง และมักจะนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้นแบบ และอวลิโอ (Bass and Avolio, 1994: 36)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี มีวิสัยทัศน์คือเป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ และมาตรฐานในระดับสากล และมีการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดโดยมีจุดเน้น คือ การพัฒนา และสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีความสามารถในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ มุ่งมั่นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำฐานข้อมูลครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติภารกิจด้านการบริหารจัดการ การศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการบริหาร และจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเชี่ยวชาญ ใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับเป็นสื่อ และแหล่งเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมโดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีทักษะซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของตนเองให้เชี่ยวชาญ และนำมาใช้ให้สอดคล้องกับการปรับทิศทางการศึกษา และวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถที่จะคาดการณ์ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประกอบการตัดสินใจ และวางแผนดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสาร และประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สามารถกระตุ้น หรือเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีมาใช้อย่างต่อเนื่อง สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมสมรรถนะครู และทักษะการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ให้แก่

ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง ซึ่งปัจจุบันนี้ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีได้ให้ความสำคัญในการมีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล มีการเข้ารับการอบรม และพัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และมีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

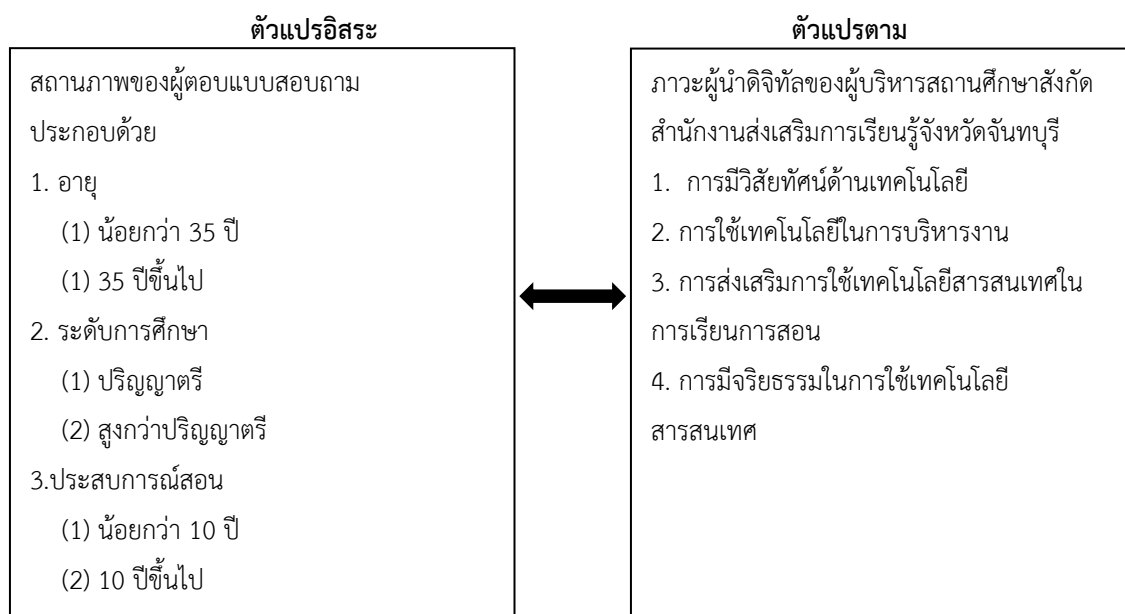
จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีที่มีประสิทธิภาพย่อมมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมายของครูผู้สอน และงานในหน้าที่ของผู้ได้บังคับบัญชาอื่นๆอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าปัจจุบันนี้ระดับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารศูนย์การเรียนรู้ระดับอำเภอในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดจันทบุรี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้เสนอต่อสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี เพื่อการวางแผนบริหารจัดการ และพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารในสังกัด และเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบันให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ตามการประเมินของครูผู้จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำงานวิจัยของรัตนภรณ์ วัชรอติยาพล (2563: 153) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ปรากฏตามตารางที่ 1-4 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน

n=86

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี	3.62	0.80	มาก	3
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	3.98	0.88	มาก	1
3. ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	3.57	0.82	มาก	4
4. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.84	0.80	มาก	2
รวม	3.75	0.69	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.75; S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน (\bar{X} = 3.98; S.D. = 0.88), ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (\bar{X} = 3.84; S.D. = 0.80), ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี (\bar{X} = 3.62; S.D. = 0.80) และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน (\bar{X} = 3.57; S.D. = 0.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีจำแนกตามกลุ่มอายุ

n=86

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 35 ปี		35 ปีขึ้นไป		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี	3.62	.383	3.61	.352	0.105	0.916
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	3.62	.331	3.56	.280	0.656	0.514
3. ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	3.57	.348	3.49	.312	0.974	0.333
4. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.84	.375	3.94	.394	1.795	0.079
รวม	3.66	.257	3.65	.246	0.096	0.923

*ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีจากการประเมินของครูผู้สอนจำแนกตามกลุ่มอายุโดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี มีผลการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และ อาจารย์ผู้สอนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีผลการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 เมื่อทำการเปรียบเทียบผลการประเมินของครูผู้สอนทั้ง 2 กลุ่มที่มีอายุต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีจำแนกตามระดับการศึกษา n=86

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี	3.62	.328	3.62	.446	0.844	0.404
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	3.62	.377	3.42	.358	1.506	0.141
3. ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	3.57	.329	3.60	.353	3.233*	0.303
4. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.79	.360	3.88	.290	1.505	0.136
รวม	3.67	.259	3.56	.239	1.598	0.114

*ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีจากการประเมินของครูผู้สอนจำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีผลการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ ครูผู้สอนที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีผลการประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 เมื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนทั้ง 2 กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนมีผลการประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี, ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน และด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีผลการประเมินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีจำแนกตามประสบการณ์การสอน n=86

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี	3.62	.346	3.58	.425	1.452	0.150
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	3.62	.384	3.52	.338	2.747*	0.008
3. ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	3.57	.326	3.41	.354	4.176*	0.000
4. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.84	.353	3.81	.300	0.868	0.388
รวม	3.90	.248	3.58	.260	2.176*	0.032

*ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีจากการประเมินของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์การสอนโดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีผลการประเมิน เฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และ อาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์

การสอน 5 ปีขึ้นไปมีผลการประเมิน เฉลี่ยเท่ากับ 3.58 เมื่อทำการเปรียบเทียบผลการประเมินของครูผู้สอนทั้ง 2 กลุ่มที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน พบว่ามีผลการประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนมีผลการประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีผลการประเมินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน, ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีและด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันโลกกำลังอยู่ในช่วงยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีทุกหน่วยงานต่างให้ความสำคัญกับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการในหน่วยงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการบริหารจัดการ ในส่วนของหน่วยงานทางการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ปัจจุบันได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการในองค์กรอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้มีนโยบายในการให้หน่วยงานในสังกัดได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการอย่างทั่วถึง และมีการพัฒนาบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และเน้นให้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ โดยมีการพัฒนาศักยภาพในการใช้และบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างจริงจัง ด้วยแนวคิดและนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาภายในสังกัด มีการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ จีรพล สังข์โพธิ์, สุวรรณ จันทิวสารกิจ และเสาวณีย์ อยู่ดิรัมย์ (2565:22-23) ที่สรุปว่า ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบไปด้วยการเปลี่ยนแปลงมิติในด้านของ มิติวิสัยทัศน์ (Vision) ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทันสมัย ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและรู้จักนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในองค์กร มิตินโยบายที่สร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational communication) ผู้นำในยุคดิจิทัลจะต้องทำการสื่อสารให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจและบรรลุวิสัยทัศน์ที่วางไว้ เพื่อความรวดเร็วและลดการเกิดความผิดพลาดเกิดในการสื่อสาร มิตินโยบายกระตุ้นทางปัญญา (Intelligent stimulation) ผู้นำองค์กรในยุคดิจิทัลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มิตินโยบายสนับสนุน (Supportive leadership) ผู้นำในองค์กรให้การสนับสนุนบุคลากรในด้านต่าง ๆ เช่น การดูแลความเป็นอยู่ การให้อำนาจ ความรู้ การเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในบางส่วน มิตินโยบายให้ความสำคัญแก่พนักงาน (Personal recognition) มีการให้รางวัล คำชมเชย ให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดี รวมทั้งต้องเข้าใจถึงศักยภาพและให้การสนับสนุนในด้านของความคิดให้กับบุคลากรและมิตินโยบายคือ มิตินโยบายความหลากหลายของคนในองค์กร (Diversity) ภาวะผู้นำในองค์กรยุคดิจิทัลต้องมีการเรียนรู้พฤติกรรม ความแตกต่างระหว่างบุคคล การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น การ

ทำงานร่วมกัน และการให้รางวัลกับคนต่างยุคต่างสมัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา พลชาย (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาในวิชาชีพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร ทรงจ่อหอ (2563: 121-132) ศึกษาลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเห็นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี รองลงมาคือด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดจันทบุรีจากการประเมินของครูผู้สอนจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี จากการประเมินของครูผู้สอนจำแนกตามกลุ่มอายุ กลุ่มระดับการศึกษา และกลุ่มประสบการณ์การสอนโดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีกลุ่มอายุต่างกัน 2 กลุ่มและกลุ่มระดับการศึกษาต่างกัน 2 กลุ่ม มีผลการประเมินเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน 2 กลุ่ม มีผลการประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันนี้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้ จังหวัดจันทบุรีได้ดำเนินการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการอย่างต่อเนื่องทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในการบริหารจัดการตามข้อตกลงและภารกิจที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ความร่วมมือ ในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมยอมทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีผลการประเมินภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มุฮำหมัดรุสสัน ลือบากะลูติง และนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2565: 1935-1936) ที่ทำการศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ตราง กระบี่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา, ขนาดของสถานศึกษาและอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันซึ่งแสดงผล การประเมินว่ามีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากประสบการณ์ของครูผู้สอนมีส่วนทำให้มุมมองของครูหรือทัศนคติต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารแตกต่างกันได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมพร ทรงจ่อหอ (2563: 121 -132) ศึกษาลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลมี ความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการทำวิจัยต่อไป ดังนี้

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และถ่ายทอดสู่ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจนผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และถ่ายทอดสู่ผู้ปฏิบัติให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ผู้บริหารควรมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้การกำกับติดตาม และประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปอย่างราบรื่น

3) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ครูผู้สอน และบุคลากรเข้าถึงได้ง่ายให้มากขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอน และบุคลากรสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในองค์การในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างสะดวกมากขึ้น

4) ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างในการเป็นผู้เคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของบุคคลทั่วไปอยู่เสมอเพื่อให้ครู และบุคลากรได้ตระหนักในความสำคัญ และเคารพในภูมิปัญญาของผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี

2) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลกับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดจันทบุรี

เอกสารอ้างอิง

จิรพล สังข์โพธิ์ สุวรรณ จันทร์ทิวาสารกิจ และเสาวณีย์ อยู่ดีรัมย์. (2565). ภาวะผู้นำในการบริหารยุคดิจิทัล: องค์การ

ไอทีและองค์การที่เกี่ยวข้องกับไอทีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย
นวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัย

เขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มูฮำหมัดรุสลัน ลือบาเกลูติง และนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13 ณ
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วาสนา พลชาย . (2563). ภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุพนธ์.

สมพร ทรงจอหอ. (2563). การศึกษาลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดวิทยาลัย เกษตรและ

เทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 วิทยาลัยนครราชสีมา จังหวัด
นครราชสีมา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **คู่มือบริหารจัดการ เวลา เรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”**

ปีการศึกษา 2559. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2562). **การพัฒนาระบบงานราชการในยุคไทยแลนด์ 4.0.** จาก

<https://www.opdc.go.th/>. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2566.

สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2561). **การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล.(School Management in Digital Era) โครงการสาน**

พลังประชารัฐ. จาก <http://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52232> สืบค้นเมื่อ 3

ตุลาคม 2561.

Bass, B. M. and Avolio. B. J. (1994). **Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership.** Thousand Oaks: Sage.